

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 3C/107/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8212208737
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8212208737.19

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Romanom Lajošom, v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, zastúpeného JUDr. Silviou Sovovou, advokátkou, Diamantová 10, 040 11 Košice, proti žalovaným: 1/ I.. J. N., nar. X.X.XXXX, Č. Č.. XXXX/XX, XXX XX C.B. 2/ J. N., nar. X.X.XXXX, Č. Č.. XXXX/XX, XXX XX C. a 3/ I.. T. R., nar. XX.X.XXXX, Q. XX, XXX XX R., všetci žalovaní zastúpení Mgr. Marcelom Kandrikom, advokátom, Grešova 7, 080 01 Prešov, o zaplatenie 14.816,65 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Návrh žalobcu na zmenu žaloby doručený súdu 15.8.2013, ktorým požadoval aj zaplatenie úroku 7,49% ročne zo sumy 13.549,35 Eur od 1.9.2012 do zaplatenia zamietá.

II. Konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania nad 5% zo sumy 13.549,35 Eur od 1.9.2012 do zaplatenia zastavuje.

III. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 6.360,39 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 6.130,29 Eur od 1.9.2012 do zaplatenia, to všetko v splátkach vo výške 250,- Eur mesačne splatných vždy k poslednému dňu kalendárneho mesiaca počnúc mesiacom, kedy nadobudne rozsudok právoplatnosť s tým, že v prípade omeškania sa so splatením čo i len jednej splátky, žalovaní v 1. a 2. rade strácajú výhodu splátok a celý dlh spolu s príslušenstvom sa stáva splatným.

IV. Žalobu voči žalovaným v 1. a 2. rade v prevyšujúcom rozsahu a voči žalovanej v 3. rade v celom rozsahu zamietá.

V. Žalovaným v 1. a 2. rade voči žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 37,28% a žalovanej v 3. rade voči žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou 5.10.2012 domáhal od žalovaných zaplatenia sumy 14.816,65 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 12,49% ročne zo sumy 13.549,35 Eur od 1.9.2012 až do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca so žalovanými v 1. až 3. rade uzatvoril zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo 6.3.2006, v súlade s ktorou poskytol žalovaným v 1. a 2. rade mimoriadny medziúver vo výške 16.596,96 Eur. Žalovaní v 1. a 2. rade sa podľa tejto zmluvy zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky z mimoriadneho medziúveru 7,49% ročne pravidelnými splátkami

vo výške 103,60 Eur a do nasporenia 40% cieľovej sumy sa zaviazali vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné vklady v sume 82,98 Eur. Po pridelení cieľovej sumy sa žalovaní v 1. a 2. rade zaviazali stavebný úver úročený sadzbou 4,70% ročne splácať splátkami vo výške 145,22 Eur. Žalovaná v 3. rade prevzala na seba ručením povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokoja žalovaní v 1. a 2. rade. Z dôvodu neplnenia zmluvných povinností žalovanými v 1. a 2. rade a omeškania v splácaní medziúveru žalobca odstúpil listom zo 4.11.2011 v súlade s čl. VI. a VII. od Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere a vyzval žalovaných v 1. a 2. rade na okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov pred dohodnutou lehotou splatnosti v 7-dňovej lehote. Žalovanej v 3. rade bolo odstúpenie od zmluvy zaslané na vedomie listom zo 4.11.2011 s upozornením, že ak žalovaní v 1. a 2. rade nezaplatia žalobcovi celý dlh v stanovenej lehote bude žalobca nútený pristúpiť k vymáhaniu pohľadávky súdnou cestou. Žalobca ďalej tvrdil, že zostatok pohľadávky k 31.8.2012 je vo výške 14.816,65 Eur, pričom žiadal súčasne úrok z omeškania 12,49% ročne zo sumy 13.549,35 Eur od 1.9.2012 do zaplataenia.

3. Žaloba bola žalovanému v 1. rade doručená 28.3.2013, žalovanej v 2. rade 9.7.2013 a žalovanej v 3. rade 7.3.2013. Žalovaní nárok uplatnený v podanej žalobe neuznali namietajúc, že žalobca súdu ani im nedoručil všetky dôkazy, o ktoré žalobca opiera svoj uplatnený nárok, ďalej že z obsahu žaloby a ich príloh nie je možné presne zistiť, z čoho žalované sumy pozostávajú a ako (akým výpočtom a metodikou) došiel žalobca k požadovaným sumám. Namietalo, že súčasťou príloh žaloby nebol ani výpis z úverových účtov a preto nie je zrejmé, z akých častí sa žalovaná suma skladá. Vo veci tiež vzniesli námietku premlčania.

4. V priebehu konania žalobca doplnil, že po odstúpení od zmluvy bola zaúčtovaná nasporená suma na účte stavebného sporenia v sume 4.486,22 Eur so zostatkom na účte medziúveru. Do účinnosti odstúpenia od úverovej zmluvy sa poskytnutý medziúver úročil dohodnutým úrokom 7,49% a od účinnosti odstúpenia ju začal žalobca úročiť aj úrokom z omeškania 5% ročne nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu v zmysle čl. VII bod 8 zmluvy o úvere. Uviedol, že dlžná suma 14.816,65 Eur pozostáva z istiny 13.549,35 Eur a úroku z omeškania k 31.8.2013 vo výške 1.267,30 Eur. V podaní z 28.6.2013 súčasne navrhoval zmenu žaloby, keď namiesto úrokov z omeškania 12,49% požadoval od žalovaných zaplataenie úroku 7,49% zo sumy 13.549,35 Eur od 1.9.2012 do zaplataenia a úrokov z omeškania 5% ročne zo sumy 13.549,35 eur od 1.9.2012 do zaplataenia. V podaní z 5.3.2018 doplnil, že čerpanie finančných prostriedkov medziúveru sa uskutočnilo 16.3.2006 v sume 13.277,57 Eur, 1.6.2006 v sume 3.203,21 Eur a 16.3.2006 zaplataením poplatkov za spracovanie medziúveru v sume 99,58 Eur a za vydanie biankozmenky v sume 16,60 Eur. Mesačne dohodnuté úhrady 103,60 Eur boli započítané podľa čl. II. bod 2 zmluvy o úvere na 7,49% úroky z medziúveru. Žalovaní v 1. a 2. rade do februára 2011 riadne uhradili svoje záväzky a ku dňu odstúpenia boli splnené podmienky vyžadované § 506 Obchodného zákonníka. Ďalej argumentoval, že odstúpenie od zmluvy sa spravuje § 349 a nasl. Obchodného zákonníka a jeho účinnosť nastala 30.11.2011, teda v deň, v ktorý sa žalobcovi vrátila zásielka s týmto odstúpením od zmluvy, čím sa odstúpenie stalo účinné v zmysle čl. VII. bodu 7. uzavretej zmluvy. Tvrdil tiež, že uplatnený nárok nie je nárokom z bezdôvodného obohatenia a na súde bol uplatnený v rámci premlčacej lehoty. V tomto smere argumentačne poukazoval na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/47/2015 z 18.5.2016 ako aj uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/207/2015 z 18.5.2016 a sp. zn. 5Co/412/2015 z 13.10.2016. V podaní zo 6.3.2019 namietal neskoršiu argumentáciu žalovaných založenú na podľa neho retroaktívnom výklade § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 102/2014 Z.z. účinnom od 1.4.2015, majúc za to, že by išlo o zásah do ústavných zásad slovenského právneho poriadku, ktoré nie je možné ospravedlniť uprednostnením zásady ochrany spotrebiteľa. Mal za to, že aj v prípade aplikácie režimu bezdôvodného obohatenia v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka, toto nemôže byť založené na rozdiel v istine poskytnutého úveru a už zaplataených splátok, pretože plnenie poskytnuté žalobcom spočíva nielen v plnení v nominálnej výške ale aj v poskytnutí služby, ktorej podstatou bolo prenechanie finančných prostriedkov na používanie žalovaným na určitý čas. Ak by žalovaní nemali vydať bezdôvodné obohatenie získané prosperom z možnosti používať poskytnuté prostriedky, došlo by k ich poskytnutiu zadarmo. Popieral aj existenciu právnej skutočnosti, ktorá by spôsobila zánik záväzku žalovanej v III. rade. Vo svojom záverečnom stanovisku navyše prízvukoval, že úhrady žalovaných je potrebné považovať za nesporné, keďže upomienky boli zaslané vždy, kedy je z doložených výpisov z účtov zrejmé účtovanie poplatkov za upomienky. Pred odstúpením od zmluvy boli všetci žalovaní výslovne vyzvaní na úhradu dlžných splátok a upozornení na možnosť odstúpenia od zmluvy doporučeným listom. Podľa dokladaného výpisu z účtu stavebného sporenia, žalovaní

nezaplatili žiadne mesačné splátky stavebného sporenia po 14.2.2011 a do odstúpenia od zmluvy boli v omeškani s ôsmymi splátkami, s najstaršou po dobu dlhšiu ako 7 mesiacov. Obdobne žiadna mesačná splátka poskytnutého medziúveru nebola po 18.2.2011 uhradená. Nesúhlasil s obranou žalovaných spočívajúcou v právnom posúdení dôsledkov odstúpenia od zmluvy, hoci pripúšťal rôznorodosť názorov súdov na túto otázku. Poukazoval na to, že žalobca je bankovou inštitúciou vykonávajúcou svoju činnosť na základe platných právnych predpisov, v ich rámcoch a pod dohľadom Ministerstva financií SR a zastával názor, že pri rozhodovaní spotrebiteľskej agendy je potrebné stanoviť rozumné hranice. Účelom ochrany spotrebiteľov je zabezpečiť, aby ich práva a povinnosti z uzatvorených spotrebiteľských zmlúv neboli nepriaznivejšie ako je zákonný štandard. Opätovne poukazoval na potrebu aplikácie § 261 ods. 6 a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, podľa ktorých žalobca postupoval aj v roku 2011 pri odstúpení od zmluvy chrániac záujmy stavebných sporiteľov, ktorých vklady spravuje a sú aktuálne dodnes. V čase odstúpenia od zmluvy nebol žiaden dôvod prihladať na ustanovenia zákonníka Občianskeho zákonníka. Pre posudzovanie vzniknutých práv a povinností subjektov z právnych úkonov musí byť aplikovaný právny predpis účinný v danom čase. Už vzniknuté nároky zmluvných strán nesmú byť hodnotené cez prizmu zákona prijatého o niekoľko rokov neskôr. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4Cob/152/2015 zo dňa 29.4.2016 a sp. zn. 3Co/108/2018 zo dňa 30.4.2019 vysloviac názor, že ak veriteľ využije svoje právo odstúpiť od zmluvy o úvere, veriteľovi zostávajú zachované všetky práva zo zmluvy o úvere a mení sa iba doba splatnosti úveru tak, že namiesto dohodnutých splátok úveru je dlžník, ktorý je v omeškani, povinný vrátiť veriteľovi celý úver aj s dohodnutými úrokmi z úveru naraz. Ustanovenie § 506 Obchodného zákonníka o odstúpení veriteľa od zmluvy v dôsledku omeškania dlžníka je osobitnou právnou úpravou v dôsledku omeškania dlžníka s riadnym splácaním úveru a preto na odstúpenie veriteľa od úverovej zmluvy a na dôsledky odstúpenia od úverovej zmluvy nemožno aplikovať dôsledky odstúpenia od zmlúv podľa všeobecných ustanovení Obchodného zákonníka alebo všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka o odstúpení od zmluvy v dôsledku omeškania dlžníka (napr. odstúpenie od kúpnej zmluvy, zmluvy o dielo). Správna aplikácia právnych predpisov nemá nič spoločné s údajnými zmluvnými modifikáciami odstúpenie od zmluvy.

5. Žalovaní v 1. až 3. rade v priebehu konania v podaní zo 14.5.2018 tvrdili, že právny vzťah so žalobcom je vzťahom spotrebiteľským, založeným zmluvou spotrebiteľskou s poukazom na § 23a zákona č. 634/1992 Zb. na režim ktorej dopadá Občiansky zákonník, a to vrátane úpravy ručenia, premlčania, uznania dlhu a odstúpenia od zmluvy. Poukazovali na judikatúru Krajského súdu v Prešove (6Co/81/2012; 6Co/113/2010; 6Co/218/2012; 6Co/224/2012 a 6Co/183/2013), ktorú podľa nich ani Ústavný súd Slovenskej republiky nepovažuje za ústavne nekonformnú (sp. zn. I. ÚS 402/2013) vo vzťahu k výkladu § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ďalej poukazovali na § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.4.2015, podľa ktorého sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva a na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/12/2014 z 21.4.2015, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že súd je povinný po dátume 1.4.2015 v rámci posudzovania premlčania v zmluve, ktorej účastníkom je spotrebiteľ vždy prednostne použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa mali použiť normy obchodného práva a to vzhľadom na to, že novela Občianskeho zákonníka týkajúca sa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemá prechodné ustanovenia, čo znamená, že od jej účinnosti sa vzťahuje na právne vzťahy založené aj pred týmto dňom. Poukazovali tiež na obsah zrušujúceho uznesenia č. k. 8Co/152/2016-141 z 17.8.2017, tak aj na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/57/2015 a 7Co/9/2016. K meritu veci ďalej uvádzali, že odstúpením od zmluvy bola zmluva od počiatku zrušená, medzi stranami nastúpil režim bezdôvodného obohatenia a každý z účastníkov bol povinný vrátiť všetko, čo podľa nej dostal. Akékoľvek započítanie poplatku za spracovanie medziúveru a poplatku za vydanie biankozmenky nemajú opodstatnenie. Všetky mesačné úhrady dohodnuté a poukazované žalovanými na účet zaniknutého medziúveru vo výške 103,60 Eur môžu byť započítané len na splatenie požičaných finančných prostriedkov. Keďže žalovaní od uzavretia zmluvy do odstúpenia žalobcu od nej zaplatili celkovo 10.095,78 Eur namietali, že oproti poskytnutej istine zo strany žalobcu je v tejto časti žaloba nedôvodná. V zostávajúcej časti žalovaní v 1. a 2. rade navrhli prípadné plnenie žalobcovi rozvrhnúť na splátky z dôvodu, že nedisponujú žiadnym majetkom a sú bez trvalého pracovného pomeru. Vo vzťahu k nároku uplatnenému voči žalovanej v 3. rade tvrdili, že pokiaľ žalobca odstúpil od zmluvy, účinky ktoré sú ex tunc, t.j. od počiatku, potom nielenže došlo k zániku hlavného záväzkového vzťahu medzi žalobcom a žalovanými v 1. a 2. rade, ale aj k zániku ručiteľského záväzku žalovanej v 3. rade ako akcesorického záväzkového vzťahu. Po odstúpení od zmluvy preto neexistuje platný právny dôvod, pre ktorý by mala

žalovaná v 3. rade plniť žalobcovi titulom ručenia zo zmluvy, ktorá zanikla s účinkami od počiatku a voči nej je potrebné žalobu zamietnuť.

6. Okresný súd prvým rozsudkom z 15.10.2015 uložil žalovaným v 1. až 3. rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 14.816,65 Eur s 12,49% ročným úrokom z omeškania zo sumy 13.549,35 Eur od 1.9.2012 do zaplataenia a trovy konania vo výške 888,50 Eur, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 8Co/152/2016-141 zo 17.8.2017 tento rozsudok na odvolanie žalovaných zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo svojom právnom posúdení okresnému súdu vytkol, že súd prvej inštancie sa nijako nezaoberal skutočnosťou, že zo strany žalobcu došlo k odstúpeniu od zmluvy. Poukázal na rozdiel v právnych následkoch odstúpenia od zmluvy podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka a podľa § 349 ods. 1 a nasl. Obchodného zákonníka so záverom, že zákonná úprava odstúpenia od zmluvy v Občianskom zákonníku je pre žalovaných ako spotrebiteľov výhodnejšia. Napriek tomu, že § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka umožňuje účastníkom zmluvy dohodnúť sa na inom zrušení zmluvy, než od začiatku, pri spotrebiteľskom vzťahu je táto možnosť obmedzená § 54 Občianskeho zákonníka. Dohoda presúvajúca moment zrušenia zmluvy by zhoršila postavenie žalovaných. V prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (odstúpenie od zmluvy, premĺčanie) je dôvodné a plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

7. Dodatkom č. 2 k Rozvrhu práce Okresného súdu Bardejov na rok 2020 došlo s účinnosťou k 8.1.2020 k zmene zákonného sudcu, ktorým bol vo veci vydaný tento rozsudok.

8. Žalobca na výzvu súdu cestou svojej právnej zástupkyne podaním z 1.4.2020 a žalovaní v 1. až 3. rade cestou svojho právneho zástupcu podaním zo 7.4.2020 súhlasili s rozhodnutím o veci bez nariadenia pojednávania podľa § 177 ods. 2 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.s.p.“). Súd vzhľadom na obsah dovtedy vykonaného dokazovania a poskytnutie adekvátnych príležitostí pre uplatnenie prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany obom stranám konania a s prihliadnutím na pretrvávajúce dôvody pre použitie preventívno-hygienických opatrení na zabránenie šírenia vírusovej infekcie COVID-19 v nadväznosti na zákon č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony dospel k záveru, že pre rozhodnutie o veci nie je potrebné vykonať ďalšie pojednávanie a preto 8.4.2020 oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu najmenej 5 dní pred vyhlásením rozsudku a následne vo veci 21.4.2020 vyhlásil toto meritórne rozhodnutie.

9. Podľa § 470 ods. 1 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

10. Podľa § 145 ods. 2 C.s.p. ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

11. Podľa § 140 ods. 1 C.s.p. zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo.

12. Podľa § 294 C.s.p. zmena žaloby sa v spotrebiteľských sporoch nepripúšťa, ak je žalovaným spotrebiteľ.

13. Pred meritórnym posúdením nároku bol súd nútený sa vysporiadať aj s úpravou žaloby vyplývajúcou z podania žalobcu z 28.6.2013, doručeného 15.8.2013. V ňom namiesto úroku z omeškania vo výške 12,49% zo sumy 13.549,35 Eur od 1.9.2012 do zaplataenia žiadal súd o priznanie úroku vo výške 7,49% zo sumy 13.549,35 Eur od 1.9.2012 do zaplataenia a o priznanie úroku z omeškania vo výške 5% zo sumy 13.549,35 Eur od 1.9.2012 do zaplataenia. Toto podanie súd posúdil podľa jeho obsahu tak, že pokiaľ ide o uplatňovaný úrok z omeškania nad sadbu 5% (až do 12,49%), žalobca podaním obsahovo zobral žalobu čiastočne späť a v tomto rozsahu nevzhliadnuc žiadne relevantné námietky svedčiace o nesúhlase žalovaných v 1. až 3. rade súd podľa § 145 C.s.p. konanie v tejto časti odsekom II. výroku tohto rozsudku zastavil. Vo zvyšku súd navrhovanú úpravu petitu posúdil ako zmenu žaloby v zmysle § 140 C.s.p., keďže ním žalobca začal požadovať iné právo, konkrétne právo na zmluvný úrok, ktorý predtým

žalobou priznať nepožadoval. O tejto zmene súd rozhodol za účinnosti C.s.p., pričom prihladajúc na citované prechodné ustanovenie § 470 C.s.p. považoval za nevyhnutné na vec aplikovať § 294 C.s.p., ktorý vylučuje možnosť pripustenia žaloby v spotrebiteľských veciach, ak je žalovaným spotrebiteľ. Tak je tomu aj v tomto prípade, preto súd výrokom I. tento návrh na zmenu žaloby zamietol.

14. Za účelom meritórneho posúdenia uplatneného nároku bolo vo veci vykonané dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými stranami do spisu, hlavne zmluvou o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere uzavretou žalobcom so žalovanými v 1. až 3. rade dňa 6.3.2006, odstúpením od zmluvy zo 4.11.2011 spolu s dôkazmi o jeho doručovaní žalovaným v 1. a ž 3. rade, výpisom z obchodného registra žalobcu, Všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby v znení január 2009, výpisom z účtu odstúpeného medziúveru č. XXXXXXXX X XX ako aj výpisom z účtu stavebného sporenia č. XXXXXXXX XX, poslednou výzvou na úhradu z 13.7.2011 spolu s dôkazmi o jej doručovaní a ostatným obsahom spisu, pričom vo veci bol z vykonaného dokazovania zistený tento skutkový a právny stav.

15. Podľa článku I., bodu 1. zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom, žalovanými v 1. a 2. rade ako spoludlžníkmi a žalovaným v 3. rade ako ručiteľom zo dňa 6.3.2006, bolo predmetom zmluvy poskytnutie mimoriadneho medziúveru pod č. XXXXXXXX X XX vo výške 16.596,96 Eur (500.000,- Sk), pričom po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol mimoriadny úver poskytnutý, sa mimoriadny úver mal zmeniť na stavebný úver pod č. XXXXXXXX X XX vo výške cca 9.958,18 Eur (300.000,- Sk).

16. V zmysle článku II. zmluvy, do pridelenia cieľovej sumy sa dlžník zaviazal splácať úroky z mimoriadneho medziúveru pravidelnými mesačnými splátkami 103,60 Eur (v prepočte 3.121,- Sk) pri výške úrokovej sadzby mimoriadneho medziúveru 7,49% ročne. Ďalej sa dlžník zaviazal uhradiť plnú výšku stavebného úveru vrátane úrokov 4,70% ročne pravidelnými mesačnými splátkami 145,22 Eur (4.375,- Sk). Splátka je splatná prvého každého mesiaca a musí byť uhradená veriteľovi do 15. dňa každého mesiaca. V splátke mali byť zahrnuté aj úroky zo stavebného úveru.

17. Podľa článku III. zmluvy, písomným prehlásením preberá ručiteľ voči veriteľovi povinnosť vyplývajúcu z ručenia.

18. Podľa čl. VII. bodu 1. zmluvy, veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru, vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností, uvedených v čl. XIX. Všeobecných podmienok. Podľa čl. VII. bodu 2. písm. i) Zmluvy žalobca mal právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru aj v prípade, ak dlžník nespĺnil alebo porušil povinnosti, vymedzené v ďalšom znení zmluvy. Podľa čl. VII. bodu 4. písm. a) zmluvy, veriteľ môže od zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere odstúpiť a požadovať bezodkladné vrátenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru aj v prípade, že dlžník je v omeškaní s dvomi pravidelnými mesačnými vkladmi na zmluvu o stavebnom sporení po dobu dlhšiu ako dva mesiace.

19. Podľa čl. VII bodu 5. zmluvy odstúpením od tejto zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, prípadne ručiteľa splatiť pohľadávku veriteľa vrátane jej príslušenstva. Odstúpením od tejto zmluvy nezanikajú ani zabezpečovacie zmluvy uzatvorené medzi veriteľom a dlžníkom, resp. treťou osobou.

20. Podľa čl. VII bodu 6. zmluvy odstúpením od tejto zmluvy nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky.

21. Podľa čl. VII bodu 7. zmluvy odstúpením o d zmluvy zmluva zaniká, a to dňom doručenia tohto oznámenia druhej zmluvnej strane. Všetky oznámenia veriteľa sa považujú za doručené aj dňom uplynutia úložnej doby zásielky na pošte, po oznámení na adrese uvedenej v tejto zmluve. V prípade vrátenia zásielky bez jej uloženia na pošte z toho dôvodu, že sa dlžník na adrese nezdržiava, je odťahovaný alebo je neznámy sa zásielka považuje za doručenú v deň, keď sa táto vrátila veriteľovi.

22. Podľa čl. VII bodu 8. zmluvy po odstúpení od tejto zmluvy má veriteľ právo účtovať si pri medziúvere 5% p.a. úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku úveru.

23. Podľa čl. VII bodu 9. zmluvy v prípade splnenia podmienok pre odstúpenie od zmluvy má veriteľ právo zúčtovať nasporenú sumu na účte zmluvy o stavebnom úvere, na základe ktorej bol medziúver poskytnutý so sumou poskytnutého medziúveru a dlžných úrokov.

24. V zmysle čl. VIII. bod 1. zmluvy, právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, Obchodným zákonníkom č. 513/91 Zb., Občianskym zákonníkom č. 509/91 Zb. a zák. č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení. Podľa čl. VIII bod. 4 zmluvy dlžníci vyhlasujú, že pri práve na peňažné plnenie z tejto zmluvy, práve na vrátenie celého zostatku úveru v zmysle čl. VI. ods. 2 tejto zmluvy a práve na vrátenie bezdôvodného obohatenia po odstúpení od tejto zmluvy, v zmysle § 401 Obchodného zákonníka predlžujú zákonnú premlčaciu dobu na 10 rokov od doby, keď začne prvý raz plynúť. Ak je záväzok zabezpečený ručiteľom, ručiteľ berie na vedomie, že sa voči nemu právo veriteľa nepremičí pred premlčaním práva voči dlžníkovi.

25. Poslednou výzvou na úhradu pred odstúpením od zmluvy zo dňa 13.7.2011 žalobca vyzval dlžníkov na úhradu omeškaných splátok splatných do 31.7.2011 v sume 419,90 Eur na účet stavebného sporenia č. XXXXXXXXXXX/XXXX a v sume 517,92 Eur na účet mimoriadneho medziúveru č. XXXXXXXXXXX/XXXX s upozornením, že v prípade nesplnenia výzvy žalobca odstúpi od úverovej zmluvy a bude požadovať zaplatenie celého zostatku úveru pred dohodnutou dobou splatnosti. Doručovanie tejto výzvy žalobca preukazoval kópiami doporučených zásielok, ktoré žalovaní v 1. až 3. rade neprevzali v odbernej lehote a dňa 10.8.2011 boli vrátené žalobcovi.

26. Písomným odstúpením od zmluvy zo dňa 4.11.2011 žalobca odstúpil od zmluvy o mimoriadnom medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX zo 6.3.2006 a požiadal žalovaných v 1. a 2. rade o okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov. Dlžnú sumu k 4.11.2011 žalobca vyčíslil na 13.481,32 Eur. Toto odstúpenie od zmluvy sa podľa jeho textu nedotýkalo zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX. Odstúpenie od zmluvy si žalovaný v 1. rade neprevzal v odbernej lehote, úložná lehota zásielky skončila 28.11.2011 a zásielka bola žalovanému vrátená 30.11.2011. Žalovaná v 2. rade odstúpenie od zmluvy prevzala 25.11.2011. Označené odstúpenie od zmluvy žalobca súčasne zaslal na vedomie žalovanej v 3. rade, ktorá si ho neprevzala v odbernej lehote, pričom tá skončila 28.11.2011 a zásielka jej doručovaná bola žalobcovi vrátená 30.11.2011.

27. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, stavebným sporením sa rozumie

- a) prijímanie vkladov od stavebných sporiteľov,
- b) poskytovanie úverov stavebným sporiteľom (ďalej len "stavebný úver").

28. Podľa § 7 ods. 3 zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať

- a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi, 3c)
- b) úrokové sadzby stavebných úverov,
- c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru,
- d) spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru,
- e) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere,
- f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere.

29. Podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy stavebný sporiteľ získava stavebný úver, ak dodrží zmluvne dohodnuté podmienky stavebného sporenia a spĺňa podmienky poskytnutia stavebného úveru. Výška stavebného úveru sa rovná rozdielu medzi cieľovou sumou a vkladmi sporiteľa, vrátane úrokov, štátnych prémie, ak sa poskytnú (§ 10 ods. 1), a iných zdrojov.

30. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy záväzky stavebných sporiteľov vyplývajúce z poskytnutia stavebného úveru musia byť zabezpečené podľa osobitných predpisov.

31. Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného

zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

32. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

33. Podľa ustanovenia § 48 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

34. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

35. V zmysle § 52 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

36. Podľa § 53 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa(ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

37. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

38. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 102/2014 Z. z. účinného od 1.4.2015, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

39. Podľa ustanovenia § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bezprávneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

40. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

41. V zmysle ustanovenia § 458 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada. S predmetom bezdôvodného obohatenia sa musia vydať aj úžitky z neho, pokiaľ ten, kto obohatenie získal, nekonal dobromyseľne.

42. Podľa ustanovenia § 546 Občianskeho zákonníka, dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

43. Podľa ustanovenia § 548 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval.

44. Podľa § 261 ods. 6 písm. d/ zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, sa treťou časťou Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov spravujú záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere (§ 497).

45. Podľa § 497 obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

46. S poukazom na znenie § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy, tunajší súd poukazuje na to, že Slovenská republika je členskou krajinou EÚ od 1.5.2004 a preto je povinnosťou súdu vzhľadom na charakter právneho vzťahu medzi účastníkmi, ktorý je založený spotrebiteľskou zmluvou, ex officio poskytnúť žalovaným ochranu ako slabšej zmluvnej strane, a to aj za situácie, že vtedy účinná právna úprava neimplementovala smernicu č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých obchodných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pre Slovenskú republiku ako členský štát EÚ už platil primárne záväzok aplikovať komunitárne právo, ktoré aj v prejednávanej veci je uplatniteľné (čl. 10 ZES).

47. Súd v danej veci zastáva názor, že medzi stranami sporu uzavretá zmluva o medziúvere / stavebnom úvere spĺňa nielen typové znaky zmluvy o úvere, ktorá je ako absolútny obchod upravená v tretej časti Obchodného zákonníka, ale aj všetky pojmové znaky zmluvy spotrebiteľskej zmluvy vymedzené v § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy. Uvedený zákon je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku ako aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku zákonom lex specialis. Predložená zmluva je štandardnou formulárovou zmluvou, nakoľko bola pre žalovaných ako spotrebiteľov vopred pripravená na predtlačenom formulári bez možnosti dojednávať obsah zmluvy alebo jej zmeny.

48. Pre právne posúdenie v danej veci bolo podstatné určiť, ktorý z právnych predpisov (a aký právny režim z nich plynúci) je potrebné použiť pre posúdenie dôsledkov odstúpenia od zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere uzavretej 6.3.2006. Ustanovenie § 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka (predtým ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka) nadobudlo účinnosť jeho prijatím, t.j. dňom 1.1.1992 a zaviedlo prioritu použitia Obchodného zákonníka na vzťahy zo zmlúv o úvere bez ohľadu na účastníkov zmluvného vzťahu. Zakotvilo, že tretia časť Obchodného zákonníka sa má pri zmluve o úvere vzťahovať ako na podnikateľov, tak aj na nepodnikateľov, ktorými môžu byť ako fyzické osoby tak aj neziskové organizácie poskytujúce verejnoprospešné služby. Avšak neskorším zákonom č. 150/2004 Z.z. účinným od 1.4.2004 boli do Občianskeho zákonníka inkorporované ustanovenia § 52 až 54 vo vyššie citovanom znení, ktoré zaviedli osobitný právny režim pre spotrebiteľské zmluvy uzatvárané medzi dodávateľmi a spotrebiteľmi. Táto právna úprava je teda voči § 261 ods. 4 Obchodného zákonníka nielen právnou úpravou neskoršou (lex posterior derogat legi priori), ale aj právnou úpravou špeciálnou (lex specialis derogat legi generalis), ktorej aplikácia má pri spotrebiteľských právnych vzťahoch prednosť pred právnou úpravou záväzkových vzťahov podľa Obchodného zákonníka. Preto sa na právny vzťah žalobcu a žalovaných vzťahujú aj napriek zákonnej úprave úverovej zmluvy v § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka všeobecné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách uvedené v Občianskom zákonníku v §§ 52-54 Občianskeho zákonníka, ktoré zaviedli do nášho právneho poriadku inštitút tzv. spotrebiteľských zmlúv v súlade s čl. 69 až 71 Asociačnej dohody, ktorá vstúpila do platnosti 1. februára 1995, a ktorou sa Slovenská republika zaviazala, že vyvinie úsilie na zabezpečenie postupnej zlučiteľnosti jej právnych predpisov s predpismi Európskej únie. Spotrebiteľské právo má teda povahu špeciálnej právnej úpravy, a to hlavne zákon o ochrane spotrebiteľa a rovnako tak aj Občiansky zákonník. K obdobným záverom dospeli i najvyššie súdne authority (pozri rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/14/2014 z 21.4.2015, sp. zn. 4MCdo/17/2014 z 26.11.2015, sp. zn. 8MCdo 87/2017 zo 14.9.2017, sp. zn. 3Cdo/87/2017 zo 14.9.2017 a sp. zn. 8Cdo/119/2017 z 29.5.2018 ako aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 194/2016 z 12.4.2016). V obchodnom zákonníku je síce

zmluva o úvere upravená ako absolútny obchod bez ohľadu na povahu účastníkov, avšak keď ide o úver poskytovaný spotrebiteľovi na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania je potrebné prednostne aplikovať občianskoprávne predpisy, keďže spotrebiteľské právo je aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku špeciálnym právom a má teda prednosť.

49. K aplikácii § 261 ods. 6 písm. d), § 344 a nasl. a § 497 a nasl. Obchodného zákonníka na spotrebiteľské zmluvné vzťahy možno pristúpiť len v limitoch daných § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý aj k dátumu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, aj k dátumu účinnosti odstúpenia od zmluvy stanovoval obmedzenie, podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka je pomerne náročné na dodávateľov a významne chráni spotrebiteľov. Treba však povedať, že ak sa neberie do úvahy výber druhu úveru a podpis, tak spotrebiteľ takmer žiadnym spôsobom na koncipovaní zmluvy neparticipuje. Preto sa dá plne pochopiť pomerne silná ochrana spotrebiteľov, ktorú slovenský zákonodarca zakotvil v ustanovení § 54 Občianskeho zákonníka. Faktická nerovnosť medzi dodávateľom a spotrebiteľom pri vzájomnej kontraktácii je zjavná (čo do vyjednávacej pozície a informovanosti) a viaceré rozhodnutia súdneho dvora na to poukazujú (napr. rozsudok C-168/05 Mostaza Claro, bod 25, 26, 27, C-618/10 Banco Espanol).

50. Spotrebiteľia s dôverou v objektívne právo očakávajú, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka (princíp právnej istoty, dôvery v objektívne právo). Ide o akúsi jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri štandardných typových zmluvách (porov. Kristián Csach, Štandardné zmluvy, Vydavateľství Aleš Čeněk). Uvedené je potrebné vzťahovať i na právnu úpravu odstúpenia od zmluvy v Občianskom zákonníku, ktorá je pre spotrebiteľa výhodnejšia oproti právnej úprave v Obchodnom zákonníku. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy, dvojaká právna úprava zmluvných pokút a pod). Aplikáčna prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na odstúpenie od zmluvy, plynutie času a jeho dôsledky vrátane premlčania, a teda v typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi biznismenmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia (porov. tiež 5MCdo 20/09, rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 26/12). V bežných medziľudských vzťahoch použitie podnikateľského práva na spotrebiteľský vzťah môže s nepochopením a v rozpore s princípom právnej istoty narážať na dôveru spotrebiteľov, že na nich dopadá občianske a nie podnikateľské právo.

51. Vo vzťahu k žalobcom nastolenej polemike o neústavnosti aplikácie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom po odstúpení od zmluvy, t.j. v znení zákona č. 102/2014 Z. z., novelou ktorou mal podľa žalobcu sám zákonodarca pripustiť, že na niektoré spotrebiteľské zmluvy sa mali aplikovať normy obchodného práva súd zastáva názor, že jej zmyslom bolo explicitne vyjadriť prioritu použitia Občianskeho zákonníka pre oblasť spotrebiteľských vzťahov a usmerniť dovtedajšiu nejednotnosť aplikácie vzájomne si konkurujúcich právnych noriem. Aj v zmysle dôvodovej správy k tejto novele jej zámerom bolo dosiahnuť to, že v prípade ak spotrebiteľská zmluva bude uzatvorená podľa ustanovení Obchodného zákonníka, tak okrem vymedzenia zmluvného typu a jeho podstatných náležitostí sa na všetko ostatné bude vzťahovať Občiansky zákonník. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veciach vedených pod sp. zn. 3MCdo/12/2014 a sp. zn. 8 MCdo/13/2014 k otázke, či premlčanie v spotrebiteľskom vzťahu vzniknutom pred 01.01.2008 sa má posudzovať podľa ust. Obchodného alebo Občianskeho zákonníka dospel k záveru o aplikovateľnosti § 52 ods. 2 vety tretej Občianskeho zákonníka aj na právne vzťahy založené pred 1.5.2015, pretože právny predpis, ktorého je súčasťou nemá prechodné ustanovenia a to znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Podľa názoru súdu, nemožno súhlasiť s tvrdením žalobcu, že každá retroaktivita, ktorá sa dotýka nadobudnutých práv, je protiústavná. Aj retroaktívne pôsobenie právnej normy je možné, ak to odôvodňujú „závažné dôvody všeobecného záujmu“ a ak prípadné zásahy stanovené novou právnou úpravou rešpektujú princíp proporcionality (napr. PL. ÚS. 67/07, tiež pozri článok Vavřovský P.: K rozsahu ochrany majetkových práv podle Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a k zákazu retroaktivity právních norem, Právní fórum 2005/3). Ústavnosť retroaktivity právnej normy má právomoc skúmať len ústavný súd v rámci konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy. V teórii ústavného práva i v slovenskom ústavnom systéme sa však uplatňuje prezumpcia

ústavnosti právnych noriem, čo znamená, že na účinnú právnu normu sa orgán ju aplikujúci musí pozeráť ako na súladnú s ústavou dovtedy, kým ústavný súd predpísaným spôsobom nevysloví jej neústavnosť (mutatis mutandis III. ÚS 274/07). Neaplikácia tejto platnej a účinnej právnej normy konajúcim súdom by bola v rozpore s princípom legality a príkazom aplikácie zákonných právnych noriem. Platná a účinná zákonná právna norma nie je čosi, čo je k dispozícii orgánom ju aplikujúcim, ale orgány aplikácie práva sú povinné riadiť sa platnou a účinnou právnu normou.

52. Súd preto v danej veci, s prihliadnutím na vyššie uvedené, ako aj záväzný právny názor Krajského súdu v Prešove vyplývajúci z bodov 15. a 16. uznesenia sp. zn. 8Co/152/2016 zo 17.8.2017 považoval aplikáciu právneho režimu odstúpenia od zmluvy a jeho dôsledkov upravených Občianskym zákonníkom na nárok uplatnený žalobcom za primeranú a zodpovedajúcu právnej úprave ako v čase vzniku tohto právneho vzťahu medzi sporovými stranami, tak aj v čase uplatnenia oprávnenia dodávateľa odstúpiť od zmluvy, teda bez ohľadu na neskoršie legislatívne spresnenie zákonom č. 102/2014 účinným od 1.4.2015. Podľa názoru súdu odstúpením navrhovateľa od zmluvy došlo podľa § 48 ods.2 Občianskeho zákonníka k jej zrušeniu od začiatku a účastníci zmluvy sú si povinní v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka vrátiť všetko, čo podľa nej dostali. Momentom účinnosti odstúpenia od zmluvy tak vznikol medzi účastníkmi záväzok z bezdôvodného obohatenia a účastníci zrušenej zmluvy sú povinní vrátiť si navzájom plnenia, ktoré dostali. Použitie nevýhodnejšieho obchodného práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah by predstavovalo v zmysle § 54 Občianskeho zákonníka zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Aj Krajský súd v Prešove v rozsudku č.k. 6Co 81/2012-279 zo 14. februára 2013 dospel k záveru, že niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na inštitúty súkromného práva ako premlčanie, odstúpenie od úverovej zmluvy, ktorá bola v danom prípade uzavretá dňa 9.3.2005 medzi obchodnou spoločnosťou a spotrebiteľom v typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi biznismenmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia.

53. Nie je možné prihliadať na zmluvné dojednania zmluvných strán v článku VII. bod 1. zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere o možnosti požadovať okamžité splatenie stavebného úveru vrátane príslušenstva, resp. článku VII. bodov 5. a 6., že odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, prípadne ručiteľa splatiť pohľadávku veriteľa vrátane jej príslušenstva a ani právo požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky. Rovnako obchádzajúcim kogentnú právnu normu obsiahnutú v § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka je aj dojednanie v čl. VIII bod 4. zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, podľa ktorého mali dlžníci vyhlásiť, že pri práve na peňažné plnenie z tejto zmluvy, práve na vrátenie celého zostatku úveru, či práve na vrátenie bezdôvodného obohatenia po odstúpení od tejto zmluvy v zmysle § 401 Obchodného zákonníka predlžujú zákonnú premlčaciu lehotu na 10 rokov od doby, keď začne prvý raz plynúť. Tieto ustanovenia zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo 14.7.2004 súd považuje pre rozpor s ustanovením § 54 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatné s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka, keďže spôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Súd je pritom povinný na neplatnosť takýchto zmluvných podmienok prihliadať. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré napriek odstúpeniu od zmluvy zachováva právo veriteľa na úrok, poplatky, iné príslušenstvo a zmluvné pokuty a iné sankcie z titulu porušenia zmluvy, zhoršujú postavenie spotrebiteľa, pretože spotrebiteľa zaväzujú nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka v dôsledku odstúpenia od zmluvy. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa vrátane sankcií a príslušenstva popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa uvedenej zmluvnej podmienky dohodnutej medzi stranami sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v Občianskom zákonníku. Zároveň uvedené všeobecné podmienky boli koncipované v rámci štandardnej (tzv. formulárovej alebo aj typovej) zmluvy a neboli individuálne dojednané. Žalobca, ktorý zmluvu vrátane obchodných podmienok sformuloval, sám dobrovoľne využil ustanovenie zmluvy o odstúpení, pričom existujú aj iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia (napr. oprávnenie požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti dohodnuté v čl. VI bode 3. zmluvy). Odstúpenie od zmluvy má bez ďalšej dohody iné účinky ako napríklad výpoveď zmluvy, alebo vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Je jednoznačne v neprospech spotrebiteľa, aby nie individuálne dojednanou zmluvnou podmienkou malo odstúpenie od zmluvy pre neho nepriaznivejšie dôsledky, než odstúpenie od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka a zároveň malo odstúpenie od zmluvy pre neho rovnaké účinky, ako majú iné právne inštitúty, odlišné od

odstúpenia. V dôsledku zrušenia zmluvy od začiatku pre odstúpenie od nej teda zrušuje zmluva ako taká a všetky jej zmluvné dojednania s účinkami spätnými, t.j. ex tunc.

54. Dôsledkom zrušenia zmluvy je tak povinnosť účastníkov zmluvy navzájom si vrátiť všetko, čo plnením z takejto zmluvy nadobudli (teda vzájomná reštitučná povinnosť zmluvných strán), ako výslovne stanovuje § 457 Občianskeho zákonníka, ktorý je špeciálnou úpravou bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k zrušenej alebo neplatnej zmluve. Žalobcovi teda aj v tomto prípade vznikol nárok iba na vydanie bezdôvodného obohatenia z predmetného záväzkového vzťahu, pričom takúto povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie mal len ten, kto sa bezdôvodne obohatil.

55. V konaní bolo nesporné, že žalovaní v 1. a 2. rade zo zmluvy si neplnili svoje povinnosti splácať úver v dojednaných splátkach riadne a včas, a preto žalobca podľa čl. VII. zmluvy od tejto odstúpil listom zo 4.11.2011, ktorý bol žalovanej v 2. rade doručený 25.11.2011. Žalovaný v 1. rade si odstúpenie od zmluvy neprevzal, preto jeho účinnosť nastala uplynutím úložnej lehoty, t.j. 28.11.2011. Účinky odstúpenia od zmluvy teda nastali 28.11.2011, kedy vznikol aj nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia od žalovaných v 1. a 2. rade, pretože len im boli peňažné prostriedky z úveru vyplatené a to 16.3.2006 v sume 13.277,57 Eur a 1.6.2006 v sume 3.203,21 Eur.

56. Zo žalobcom predložených dôkazov (výpis z účtu odstúpeného medziúveru) vyplýva, že žalovaným v 1. a 2. rade bolo vyplatených spolu 16.480,78 Eur a na úhradu úveru do odstúpenia od zmluvy zaplatili splátkami sumu 5.864,27 Eur a dňa 4.11.2011 bola na úhradu úveru zúčtovaná suma 4.486,22 Eur nasporená k uvedenému dňu na účte stavebného sporenia, čo spolu predstavuje sumu 10.350,49 Eur. Keďže po odstúpení od zmluvy žalovaní nezaplatili žiadnu sumu, ktorú by bolo možné na úhradu žalobcom poskytnutých peňažných prostriedkov započítať, je nepochybné, že bezdôvodné obohatenie na strane žalovaných v 1. a 2. rade predstavuje sumu 6.130,29 Eur a túto sumu boli žalovaní v 1. a 2. rade povinní žalobcovi vydať druhého dňa potom, ako boli o zaplatenie dlhu požiadaní (§ 563 Občianskeho zákonníka), teda 29.11.2011. Omeškanie so zaplatením tejto sumy u žalovaných potom nastalo 30.11.2011 (streda). Ako však vyplýva z obsahu žaloby a následných doplňujúcich podaní žalobcu vrátane výpisu z účtu odstúpeného úveru, žalobca si úrok z omeškania žalobou nárokoval od 2.12.2011 do 31.8.2012 vo výške 5% ročne a tento úrok z omeškania bol v kapitalizovanej podobe zahrnutý v žalovanej sume 14.816,65 Eur. Preto bolo dôvodné priznať aj tento úrok z omeškania 5% zo sumy priznaného bezdôvodného obohatenia 6.130,29 Eur, čo po prepočte predstavuje za 274 dní trvajúce omeškanie sumu 230,10 Eur.

57. Rovnako bolo dôvodné priznať žalobcovi aj úrok z omeškania zo sumy 6.130,89 Eur za obdobie od 1.9.2012 do zaplatenia a to v sadzbe 5%, ktorú si po čiastočnom späťvzatí žaloby napokon v konaní uplatňoval. Táto výška požadovaných úrokov z omeškania je v intenciách § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. účinného do 31.1.2013, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

58. Vo zvyšnej časti súd nároku na zaplatenie žalovanej sumy voči žalovaným v 1. a 2. rade nevyhovel. Zo strany žalobcu nebola predložená dostatočná argumentácia a ani dôkazy o tom, že by bezdôvodné obohatenie žalovaných v 1. a 2. rade malo byť tvorené aj úrokmi 7,49% ročne od poskytnutia úverových prostriedkov až do účinnosti odstúpenia od zmluvy. S predmetom bezdôvodného obohatenia sa musia vydať úžitky z neho len pokiaľ, ten kto obohatenie získal, konal nedobromyseľne, čo na strane žalovaných nebolo preukázané (§ 458 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Žalobca netvrdil a ani nepreukazoval nedobromyseľnosť žalovaných v 1. a 2. rade v súvislosti s užívaním predmetu bezdôvodného obohatenia a teda aj dôvodnosť vydania prípadne vzniknutých úžitkov na ich strane. Rovnako nemožno úrok 7,49% podľa zmluvy o medziúvere za čas od poskytnutia finančných prostriedkov do účinnosti odstúpenia od zmluvy bez ďalšieho hodnotiť ako stratu na strane žalobcu, o ktorú sa obohatili žalovaní v 1. a 2. rade. Nebolo totiž ničím preukázané, že pokiaľ by nebol medziúver poskytnutý, prípadné voľné finančné zdroje v tomto rozsahu by žalobca poskytol inému za rovnakých úrokových podmienok a dosiahol by tak ten istý výnos, aký by mu patril od žalovaných v 1. a 2. rade v prípade, že by zmluvu neukončil spôsobom, ktorý si v danom prípade dobrovoľne zvolil.

59. Nedôvodná je aj žalovanými pôvodne vznesená námietka premlčania, keďže k vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaných došlo až účinnosťou odstúpenia od zmluvy, t.j. 28.11.2011, kedy došlo k odpadnutiu právneho dôvodu, pre ktorý pôvodne žalobca žalovaným v 1. a 2. rade plnil. Keďže žaloba

bola podaná 5.10.2012, bola nepochybne podaná v subjektívnej dvojročnej premlčacej lehote v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá plynie v rámci trojročnej objektívnej lehote v zmysle § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

60. Žalobcom uplatnený nárok je voči žalovanej v 3. rade plne nedôvodný, pretože tá žalobcovi len ručila za úverovú pohľadávku voči žalovaným v 1. a 2. rade. Ako bolo vyššie konštatované, po odstúpení od zmluvy o úvere sa zmluva od začiatku zrušila a tým došlo aj k zániku akcesorického ručiteľského záväzku žalovanej v 3. rade, pretože zánikom hlavného záväzku zanikol aj zabezpečovací záväzok a žalovaná v 3. rade nie je zodpovedná za vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo na strane žalovaných v 1. a 2. rade. Ak niet hlavného záväzku, nemôže existovať ani vedľajší záväzok. Po odstúpení od zmluvy o úvere právnym predchodcom žalobcu s účinkami ku dňu 28.11.2011 žalovaná v 3. rade nie je v žiadnom právnom vzťahu ani so žalobcom a ani so žalovanými v 1. a 2. rade z úverovej zmluvy. V danom prípade nastupuje režim bezdôvodného obohatenia a povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie má iba ten, kto sa na úkor veriteľa obohatil. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. M Cdo 264/2002 zo dňa 1.3.2004: „Platným odstúpením od zmluvy zanikajú aj všetky vedľajšie záväzky vrátane záväzku na zmluvnú pokutu“. Inštitút ručenia sa vyznačuje dvoma základnými znakmi: akcesoritou a subsidiaritou. Z akcesority ručenia vyplýva, že záväzok ručiteľa je existenčne závislý od hlavného záväzku. Ak zanikne pohľadávka, ktorej splnenie ručiteľ zabezpečuje, zanikne tiež ručiteľský záväzok a to práve ako prejav uvedenej akcesority. Subsidiarita ručiteľského záväzku znamená, že ručiteľ nie je zaviazaný vedľa hlavného dlžníka ako spoločný dlžník, ale je povinný uspokojiť pohľadávku veriteľa až vtedy, ak ju neuspokojil dlžník. Ručiteľ nie je dlžníkom primárnym, ale sekundárnym. Existencia ručiteľského záväzku v situácii, keď zabezpečená pohľadávka zanikla, je zásadne nemysliteľný, výnimky z tohto pravidla musí stanoviť zákon výslovne, nemožno ich interpretáciou rozširovať pre iné prípady než pre tie, pre ktoré boli určené (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. zo dňa 30.11.2006). Preto bola žaloba voči žalovanej v 3. rade v celosti zamietnutá.

61. Judikatúra súdov vrátane Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná v odôvodnení rozhodnutia vyčerpávajúca odpoveď (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004, sp. zn. III.ÚS 209/04). V odôvodnení rozhodnutia postačuje poskytnutie odpovede iba na argumentáciu relevantnú pre rozhodnutie o merite veci, čo v danej veci súd realizoval.

62. Vo vzťahu k žiadosti žalovaných v 1. a 2. rade na povolenie splácania priznaného dlhu v splátkach, súd zastal názor, že povolenie zaplatenia dlžnej sumy v splátkach po 250,- Eur mesačne, zjavne neprimerane žalobcu v jeho práve na zaplatenie priznanej sumy obmedzovať nebude. Vychádzal pritom z výsledkov dokazovania zameraného na posúdenie podmienok pre rozhodnutie o ich žiadosti na oslobodenie od súdnych poplatkov, z ktorého nevyplývajú pre žalovaných v 1. a 2. rade také majetkové a hlavne príjmové pomery (výsluhový dôchodok žalovaného v 1. rade bez trvalého pracovného pomeru), ktoré by odôvodňovali záver o možnosti splnenia judikovaného dlhu v celosti naraz. Vzhľadom tak za primerané, povoliť žalovaným v 1. a 2. rade vo vzťahu k žalobcovi postupné splácanie judikovaného dlhu, keďže s prihliadnutím na ich pomery nie je možné predpokladať splatenie dlhu inak ako v primeraných splátkach. Preto v zmysle § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku povolil žalovaným v 1. a 2. rade dlh splácať v splátkach vo výške 250,- Eur mesačne splatných vždy ku koncu kalendárneho mesiaca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod podmienkou, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok v deň jej splatnosti sa stane dlh úplne splatným, čo žalobcovi garantuje možnosť okamžitého vymáhania celého dlhu v prípade, ak zo strany žalovaných v 1. a 2. rade dôjde k porušeniu podmienok pre zaplatenie týmto rozsudkom judikovaného dlhu.

63. § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

64. Podľa § 396 ods. 3 C.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

65. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a s prihliadnutím na § 256 ods. 1 C.s.p. Výrok o trovách konania tak vyplýva zo záveru, že žalobca bol v konaní voči žalovaným v 1. a 2. rade úspešný v rozsahu sumy 8.704,19 Eur (pozostávajúcej zo sumy 6.130,29 Eur + sumy 230,10 Eur + sumy 2.343,18 Eur predstavujúcej z úroku z omeškania 5% ročne od 1.9.2012 do 21.4.2020), t.j. v prepočte 31,36% z pôvodne uplatneného nároku v sume 27.752,42 Eur (pozostávajúcej zo sumy 14.816,65 Eur + sumy 12.935,77 Eur predstavujúcej úrok z omeškania 12,49% ročne od 1.9.2012 do 21.4.2020, keďže aj čiastočné zastavenie konania procesne zaviniť žalobca). Žalobca bol neúspešný v rozsahu 68,64%, čo súčasne znamená úspech žalovaných v 1. a 2. rade. Preto majú žalovaní v 1. a 2. rade voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu rozdielu, t.j. 37,28%. Žalovaná v 3. rade bola voči žalobcovi úspešná v celom rozsahu, preto jej patrí voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Toto rozhodnutie sa týka ako nároku na náhradu trov prvostupňového konania tak aj na nárok na náhradu trov tomuto rozsudku predchádzajúceho odvolacieho konania.

66. Podľa § 262 odsek 2 C.s.p., o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku okrem výroku I. môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Lehota na podanie odvolania neplynie od 27.3.2020 do 30.4.2020 (§2 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony). Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,

- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 CSP).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.